

Skaidrojoša informācija

par noteikumos noteikto prasību piemērošanu attiecībā uz lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanu, reģistrēšanu un pārvietošanu.

Svarīgi!

Lasot un piemērojot darbībā Ministru kabineta (MK) 2014. gada 15.jūlija noteikumus Nr. 393 “Lauksaimniecības un akvakultūras dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanas kārtība, kā arī lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanas kārtība” (MK noteikumi Nr.393), ir vienmēr jāatceras, ka pastāv Eiropas Savienības (ES) Regulas, Lēmumi un Direktīvas, kas nosaka sīkākas prasības un rīcību attiecībā uz dzīvnieku apzīmēšanu un reģistrēšanu.

ES Regulas un Lēmumi ir tieši piemērojami normatīvie akti, tas nozīmē, ka jārikojas tā, kā ir, rakstīts Regulās un Lēmumos, jo tajos noteiktās prasības MK noteikumos Nr.393 atkārtoti netiek atrunātas; izņēmums var būt tikai atsauces uz ES Regulas vai Lēmuma konkrēto pantu un/vai punktu.

MK Noteikumos Nr.393 tiek atrunātas ES Regulu, Lēmumu prasības, kur ir noteiktas dalībvalstu izvēles iespējas, izņēmumi, kā arī paredzēts noteikt kārtību un termiņus, lai, izpildot noteikto normu, nerastos neskaidrības un pārpratumi.

Direktīvās noteiktās prasības ir pārnestas MK Noteikumos Nr.393.

Dzīvnieku sugai (liellopiem, aitām, kazām, cūkām un zirgiem) ir izstrādātas atsevišķas ES Regulas, Direktīvas un Lēmumi attiecībā uz katras sugas dzīvnieku reģistrēšanu un apzīmēšanu.

MK Noteikumos Nr.393 iekļautās Regulu normas:

- 1) Parlamenta un Padomes 2000.gada 17.jūlija Regula (EK) Nr.1760/2000, ar ko izveido liellopu identifikācijas un reģistrācijas sistēmu un paredz liellopu gaļas un liellopu gaļas produktu marķēšanu, kā arī atceļ Padomes Regulu (EK) Nr.820/97 (turpmāk – Regula Nr.1760/2000);
- 2) Komisijas 2004.gada 29.aprīļa Regula (EK) Nr.911/2004, ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.1760/2000 attiecībā uz krotālijām, pasēm un saimniecības reģistriem (turpmāk – Regula Nr.911/2004);

- 3) Padomes 2002.gada 17.decembra Regula (EK) Nr.21/2004, ar ko izveido aitu un kazu identifikācijas sistēmu un ar ko groza Regulu (EK) Nr.1782/2003 un Direktīvas 92/102/EEK un 64/432/EEK (turpmāk – Regula Nr.21/2004);
- 4) Komisijas 2015.gada 17.februāra Īstenošanas Regula (ES) Nr.2015/262, ar ko saskaņā ar Padomes Direktīvas 90/427/EEK un 2009/156/EK nosaka zirgu dzimtas dzīvnieku identifikācijas metožu noteikumus (Zirgu dzimtas dzīvnieku pasu regula) (turpmāk – regula Nr.2015/262)).

MK noteikumos Nr.393 iekļautās Direktīvu normas:

- 1) Padomes 1964. gada 26. jūnija Direktīvas 64/432/EEK par dzīvnieku veselības problēmām, kas ietekmē liellopu un cūku tirdzniecību Kopienā (turpmāk – Direktīva 64/432);
- 2) Padomes 1990.gada 26.jūnija Direktīva 90/425/EEK par veterinārajām un zootehniskajām pārbaudēm, kas piemērojamas Kopienā iekšējā tirdzniecībā ar noteiktiem dzīvniekiem un produktiem, lai izveidotu iekšējo tirgu (turpmāk – Direktīva 90/425);
- 3) Padomes 1990. gada 26. jūnija Direktīvas 90/427/EEK par zootehniskajiem un ģeoloģiskajiem nosacījumiem, kas regulē Kopienas iekšējo tirdzniecību ar zirgu dzimtas dzīvniekiem (turpmāk – Direktīva 90/427);
- 4) Padomes 1997. gada 17. marta Direktīvas 97/12/EK, ar ko groza un atjaunina Direktīvu 64/432/EEK par veselības problēmām, kas ietekmē liellopu un cūku tirdzniecību Kopienā (turpmāk – Direktīva 97/12);
- 5) **Padomes 2008. gada 15. jūlija Direktīvas 2008/71/EK par cūku identificēšanu un reģistrēšanu** (turpmāk – Direktīva 2008/71);
- 6) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014.gada 15.maija Direktīvas 2014/64/ES ar ko attiecībā uz elektroniskām datubāzēm, kuras ietilpst dalībvalstu uzraudzības sistēmās, groza Padomes Direktīvu 64/432/EEK (turpmāk – Direktīva 2014/64).

MK noteikumos Nr.393 iekļautās lēmuma normas:

- 1) Komisijas 2000.gada 23.oktobra Lēmums 2000/678/EK, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus saimniecību reģistrēšanai valsts datu bāzēs par cūku dzimtas dzīvniekiem, kā paredzēts Padomes Direktīvā 64/432/EEK (turpmāk – Lēmums 2000/678).

Sadala Vispārējās prasības

Svarīgi!

Atļauts pārvietot, pirkt vai pārdot dzīvus lauksaimniecības dzīvniekus, un realizēt lauksaimniecības dzīvnieku produkciju, ja lauksaimniecības vai akvakultūras dzīvnieku ganāmpulks un novietne ir reģistrēti un lauksaimniecības dzīvnieki ir reģistrēti un apzīmēti atbilstoši MK noteikumos Nr.393 minētajām prasībām.

Īpašnieka pienākums ir reģistrēt ganāmpulku un novietni, kā arī atjaunot informāciju par izmaiņām tajā.

Īpašnieka un turētāja pienākums ir reģistrēt un apzīmēt lauksaimniecības dzīvnieku un atjaunot informāciju par tā apzīmēšanu, pārvietošanu un citiem notikumiem ar to.

Liellopiem, aitām, kazām, cūkām un zirgiem jābūt reģistrētiem novietnes reģistrā un Lauksaimniecības datu centra (LDC) datubāzē.

Uzmanību!

Novietnes reģistrs var nebūt, ja tā īpašnieks ir noslēdzis līgumu ar LDC par reģistrā noteiktās informācijas reģistrēšanu LDC elektroniskās paziņošanas sistēmā.

Svarīgi!

Lauksaimniecības dzīvnieka īpašnieka vai turētāja visa veida **iesniegtā** MK noteikumos Nr.393 noteiktā **informācija** (deklarācijas, notikumi, pārskati, iesniegumi u.c.) **tiek reģistrēta LDC datubāzē.**

MK noteikumos Nr.393 paredzēto informāciju noteiktā termiņā ziņo LDC, izmantojot LDC elektroniskās paziņošanas sistēmu, informāciju iesniedzot elektroniska dokumenta veidā saskaņā ar Elektronisko dokumentu likumu, papīra formā vai arī zvanot.

LDC datubāzē tiek uzturēta arī informāciju, par Pārtikas un veterinārā dienesta veikto pārbaužu rezultātiem, novietņu statusu attiecībā uz infekcijas slimībām, dzīvnieku un to pārvietošanas vai produkcijas realizācijas ierobežojumiem, veterinārās ekspertīzes rezultātiem pirms un pēc dzīvnieka kaušanas, lauksaimniecības dzīvnieku izmeklēšanu iespējamai dzīvnieku infekcijas slimību noteikšanai un izmeklēšanas rezultātiem, kā arī laboratorisko izmeklējumu pavaddokumentu veidošanas moduli

LDC izsniedz lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanas līdzekļus - krotālijas (arī elektroniskās krotālijas) vai transponderus.

Papildus var izmantot arī citu lauksaimniecības dzīvnieka apzīmējumu, nodrošinot, ka tas neskar obligāto apzīmēšanas līdzekli un neietekmē dzīvnieka labsajūtu un veselību.

Sadala Liellopi

Definīcijas skaidrojums:

- 1. Liellopi** ir dobradžu (*Bovidae*) dzimtas dzīvnieki (*t.sk. ģintis/sugas – Bos spp. –(taurgovs), Bison spp. –(sumbrs), -(Bison bison) un Bubalus spp.-(Bubalus bubalus) sugu dzīvnieki*)

Svarīgi!

- Dzīvnieku īpašniekam vai turētājam (neatkarīgi no tā vēlas vai nevēlas pretendēt uz ES un/vai valsts atbalstiem (t.sk., ja tiek rēķinātas liellopu vienības)) **ir obligāti jāievēro** gan ES normatīvos aktos (*Regula Nr.1760/2000 un Nr.911/2004*), gan MK noteikumos Nr. 393 noteiktās dzīvnieku apzīmēšanas prasības, t.i.:
  - Jāreģistrē ganāmpulks un novietne LDC datubāzē
  - visiem liellopiem (*t.sk. taurgovs (Bos spp.) un sumbrs (Bison spp.)*):
    - jābūt apzīmētiem (*ar krotālijām abās ausīs*) 20 dienu laikā pēc piedzimšanas;
    - reģistrētiem (*novietnes reģistrā* un LDC datubāzē*);
    - jāsniedz ziņas par to pārvietošanu (*pārvietošanas deklarācija vai paziņo LDC elektroniskajā datubāzē pārvietošanu*);
    - jāsniedz cita veida informācija, kas noteikta MK noteikumos Nr. 393.
- Jāatceras**, ka taurgovs pieder pie (*Bos spp.*) un sumbrs pieder pie (*Bison spp.*) sugas dzīvniekiem un informācija LDC datu bāzei jāsniedz, tāpat kā par visiem citiem liellopu sugas dzīvniekiem – 7 dienu laikā pēc notikuma, bet **atsevišķi nav jāsniedz informācija par stāvokli ganāmpulkā attiecīgā gada 1. janvārī un 1. jūlijā.**

Uzmanību!

*Reģistrs var nebūt, ja tā īpašnieks ir noslēdzis līgumu ar LDC par reģistrā noteiktās informācijas reģistrēšanu LDC elektroniskās paziņošanas sistēmā.

Sadala Aitas un Kazas

Definīcijas skaidrojums:

Aita ir jebkura aita (*dobradžu (Bovidae) dzimtas dzīvnieks, tai skaitā ģintis/sugas – Ovis spp.- (muflons).*

Kaza ir jebkura kaza (*dobradžu (Bovidae) dzimtas dzīvnieks, tai skaitā ģintis/sugas – Capra spp.)*

Svarīgi!

1. Dzīvnieku īpašniekam vai turētājam (*neatkarīgi no tā vēlas vai nevēlas pretendēt uz ES un/vai valsts atbalstiem (t.sk., ja tiek rēķinātas liellopu vienības)*) **ir obligāti jāievēro** gan ES normatīvos aktos (*Regula Nr.21/2004*), gan MK noteikumos Nr. 393 noteiktās dzīvnieku apzīmēšanas prasības, t.i.:
  - a. Jāreģistrē ganāmpulks un novietne LDC datubāzē
  - b. visām kazām un aitām (*t.sk. muflons (Ovis spp.)*):
    - i. jābūt apzīmētām (*ar krotālijām abās ausīs*) 30 dienu laikā pēc piedzimšanas;
    - ii. ja aitu vai kazu izved uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti, dzīvnieku **pirms izvešanas apzīmē ar elektronisko krotāliju**, iestiprinot to kreisajā ausī;
    - iii. reģistrētām (*novietnes reģistrā* un LDC datubāzē*);
    - iv. jāsniedz ziņas par to pārvietošanu (*pārvietošanas deklarācija vai paziņo LDC elektroniskajā datubāzē pārvietošanu*);
    - v. jāsniedz cita veida informācija, kas noteikta MK noteikumos Nr. 393.
2. **Jāatceras**, ka muflons pieder pie (*Ovis spp.*) sugas dzīvniekiem un informācija LDC datu bāzei jāsniedz tāpat kā par visiem citiem aitu sugas dzīvniekiem – 7 dienu laikā pēc notikuma, bet **atsevišķi nav jāsniedz informācija par stāvokli attiecīgā gada 1. janvārī un 1. jūlijā.**

Uzmanību!

*Reģistrs var nebūt, ja tā īpašnieks ir noslēdzis līgumu ar LDC par reģistrā noteiktās informācijas reģistrēšanu LDC elektroniskās paziņošanas sistēmā.

Sadala Zirgi

Definīcijas skaidrojums:

Zirgs ir zirgu (*Equidae*) dzimtas dzīvnieks (*tai skaitā ģintis/sugas – Equus spp. – (tarpāns, kiangs un ēzelis) savvaļas vai domesticēti zirgu dzimtas zirgu ģints visu sugu zīdītāji nepārnadži un to krustojumi*)

Svarīgi!

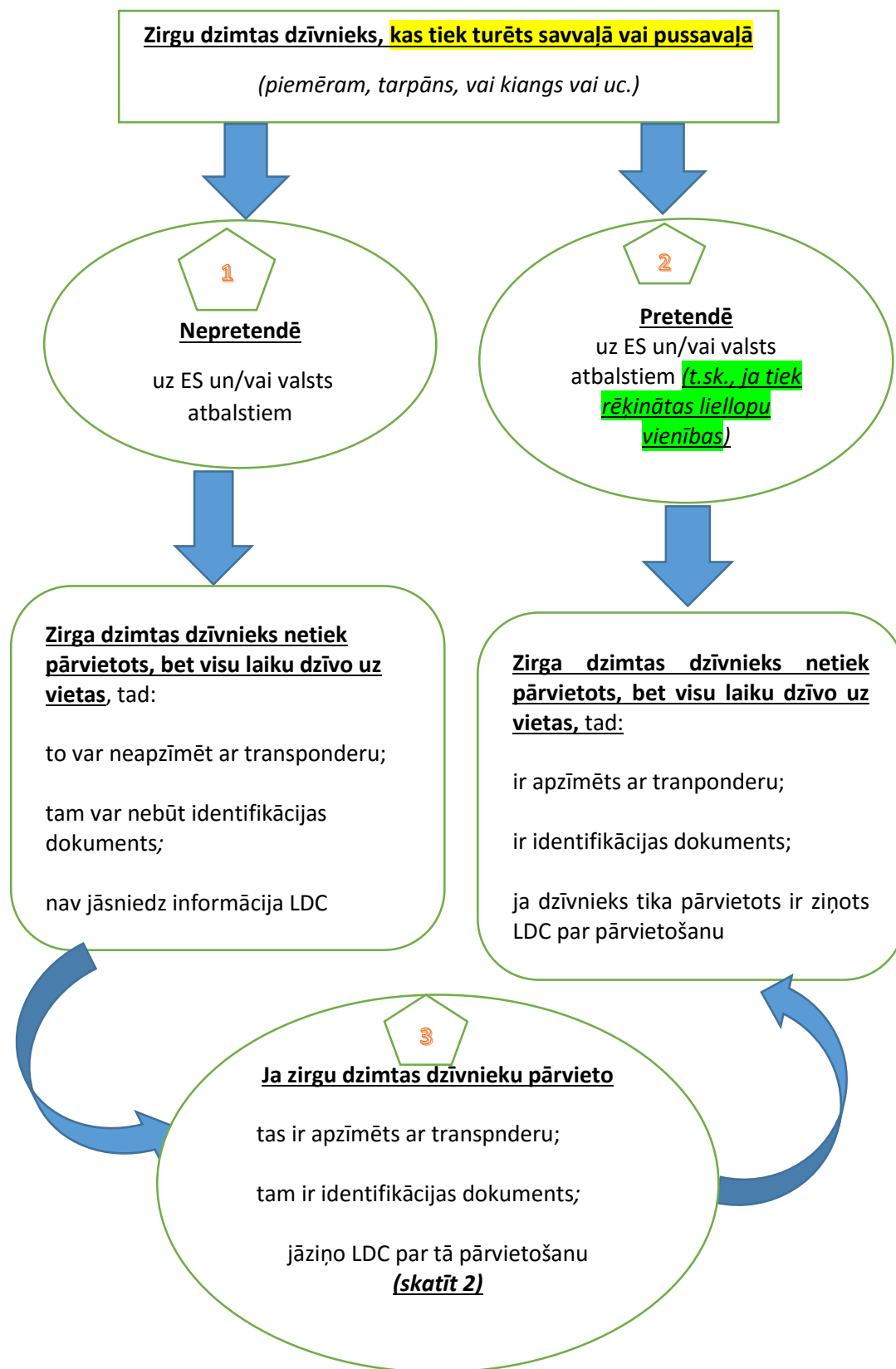
1. **Ja zirgu dzimtas dzīvnieks** (*t.sk. tarpāns, kiangs un ēzelis (Equidae dzimtas, Equus spp., Asinuss apakšģints)*) **tiek turēts saimniecībā, ir obligāti jāievēro gan ES normatīvos aktos (Regula Nr.2015/262), gan MK noteikumos Nr.393 noteiktās zirgu dzimtas dzīvnieku apzīmēšanas prasības, t.i.:**
  - i. Jāreģistrē ganāmpulks un novietne LDC datubāzē
  - ii. dzīvnieki ir jāapzīmē (*apzīmē ar transponderu*);
  - i. jāsaņem identifikācijas dokuments (*zirga pase vai zirga pases dublikāts, vai identifikācijas dokumenta aizstājējs*);
  - ii. reģistrētam (*novietnes reģistrā* un LDC datubāzē*);
  - iii. jāsniedz ziņas par to pārvietošanu (*pārvietošanas deklarācija vai paziņo LDC elektroniskajā datubāzē pārvietošanu*);
  - iv. jāsniedz cita veida informācija, kas noteikta MK noteikumos Nr. 393.
2. **Ja zirgu dzimtas dzīvnieki** (*t.sk. tarpāns, kiangs un ēzelis (Equidae dzimtas, Equus spp., Asinuss apakšģints)*) **dzīvo savvaļā vai pussavvaļā un tā īpašnieks vai turētājs, nevēlas pretendēt uz ES un/vai valsts atbalstiem, tad tiem tiek piemēroti atviegloti nosacījumi** (*Regulas Nr. 2015/262 13.panta 1.punkta atkāpe*) attiecībā uz to apzīmēšanu, t.i.:
  - b. **dzīvniekus var neapzīmēt** līdz brīdim, kamēr tie netiek pārvietoti uz citu novietni, vai līdz brīdim, kad tos domesticē jeb sāk izmantot kā mājas zirgus;
  - c. **atsevišķi nav jāsniedz informācija LDC par šiem dzīvniekiem pēc stāvokļa attiecīgā gada 1. janvārī un 1. jūlijā.**
3. **Ja zirgu dzimtas dzīvnieki** (*t.sk. tarpāns, kiangs un ēzelis (Equidae dzimtas, Equus spp., Asinuss apakšģints)*) **dzīvo savvaļā vai pussavvaļā un to īpašnieks vai turētājs vēlas pretendēt uz ES un/vai valsts atbalstiem (t.sk., ja tiek rēķinātas liellopu vienības), tad ir obligāti jāievēro gan ES normatīvos aktos (Regula Nr.2015/262), gan MK noteikumos Nr.393 noteiktās zirgu dzimtas dzīvnieku apzīmēšanas prasības:**
  - i. dzīvnieki ir jāapzīmē (*apzīmē ar transponderu*);

- ii. jāsaņem identifikācijas dokuments (*zirga pase vai zirga pases dublikāts, vai identifikācijas dokumenta aizstājējs*);
- iii. reģistrētam (*novietnes reģistrā* un LDC datubāzē*);
- iv. jāsniedz ziņas par to pārvietošanu (*pārvietošanas deklarācija vai paziņo LDC elektroniskajā datubāzē pārvietošanu*);
- v. jāsniedz cita veida informācija, kas noteikta MK noteikumos Nr. 393.

Uzmanību!

*Reģistrs var nebūt, ja tā īpašnieks ir noslēdzis līgumu ar LDC par reģistrā noteiktās informācijas reģistrēšanu LDC elektroniskās paziņošanas sistēmā.

Piemērs:

Sadala Cūkas

Definīcijas skaidrojums:

Cūkas ir jebkurš cūku (Suidae) dzimtas dzīvnieks (*tai skaitā ģintis/sugas (Sus spp.), ieskaitot mežacūkas, kas tiek turētas produkcijas ieguvei*).

Svarīgi!

1. Dzīvnieku īpašniekam vai turētājam (*neatkarīgi no tā vai vēlās/nevēlās pretendēt uz ES un/vai valsts atbalstiem (t.sk., ja tiek rēķinātas liellopu vienības)*) ir obligāti jāievēro gan ES normatīvos aktos (Direktīva Nr.2008/71 un Lēmums Nr.200/678), gan MK noteikumos Nr.393 noteiktās dzīvnieku apzīmēšanas prasības, t.i.:
  - a. Jāreģistrē ganāmpulks un novietne LDC datubāzē;
  - b. Visas cūkas (t.sk., meža cūkas, kas tiek turētas saimniecībā produkcijas ieguvei) obligāti jāapzīmē ar krotālijām vai tetovējumu **pirms katras to pārvietošanas ārpus novietnes**
  - c. reģistrētām (*novietnes reģistrā* un LDC datubāzē*);
  - d. jāsniedz ziņas par to pārvietošanu (*pārvietošanas deklarācija vai paziņo LDC elektroniskajā datubāzē pārvietošanu*);
  - e. jāsniedz cita veida informācija, kas noteikta MK noteikumos Nr.393.
2. Par cūkām, ja tās tiek turētas audzēšanai (pārdošanai, pavairošanai) jāsniedz ikmēneša cūku kustību kopsavilkums katru mēnesi līdz 10 datumam;
3. Par cūkām, kas tiek turētas patēriņam savā uzturā (t.sk., meža cūkas, kas tiek turētas saimniecībā produkcijas ieguvei) jāsniedz cūku pašpatēriņa kopsavilkums pēc cūku nokaušanas un turpmāk 1x pusgadā līdz 31.janvārim un 31.jūlijam*** (skatīt piemērus).

Uzmanību!

*Reģistrs var nebūt, ja tā īpašnieks ir noslēdzis līgumu ar LDC par reģistrā noteiktās informācijas reģistrēšanu LDC elektroniskās paziņošanas sistēmā.

** Obligāti ir jāpaziņo arī "0", lai datubāzē tiktu norādīta informācija, ka ganāmpulkā vairs netiek turētas cūkas.

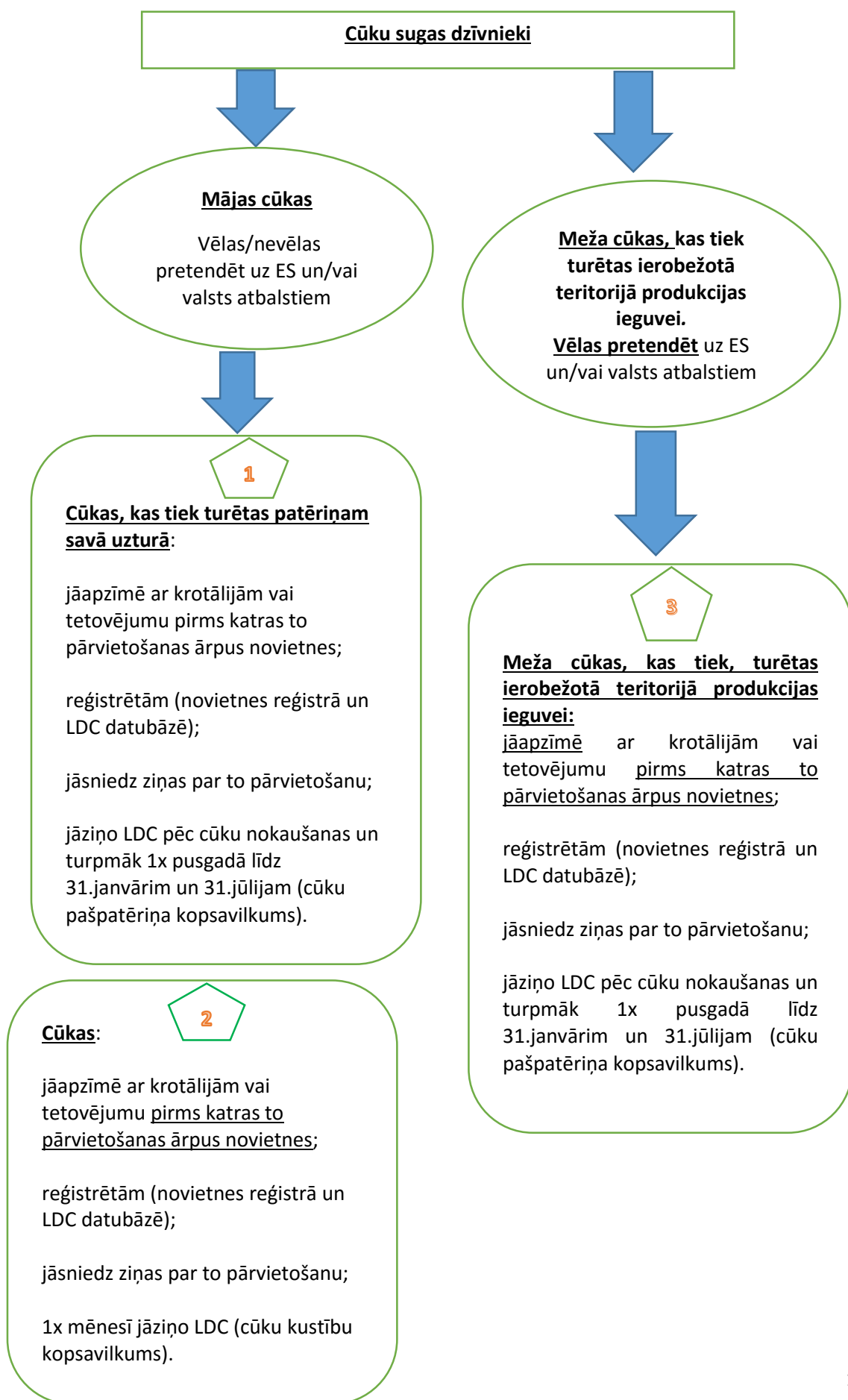
*** Piemēri:

- 1) Ja ganāmpulkā ir 1 cūka un to nokauj tad, LDC ziņo, ka cūka ir nokauta (iesniegts cūku pašpatēriņa kopsavilkums) un pēc tam

ziņas vairs nav jāsniedz līdz laikam, kamēr nav notikušas izmaiņas ganāmpulkā:

- a. Ja ganāmpulkā attiecīgā pusgadā ir notikušas izmaiņas, tad LDC ir jāsniedz cūku pašpatēriņā kopsavilkums par attiecīgo periodu.
- 2) Ja no ganāmpulkā turētām vairākām cūkām tiek nokauta tikai 1, tad, LDC ziņo, ka cūka nokauta, un, ņemot vērā atbilstošo laika periodu, ir jāziņo par atlikušo cūku skaitu par attiecīgo periodu (cūku pašpatēriņā kopsavilkums).
- 3) Ja no ganāmpulkā turētām vairākām cūkām vienlaikus tiek nokautas visas, tad, LDC ziņo, ka cūkas ir nokautas (*iesniegts cūku pašpatēriņa kopsavilkums*) un pēc tam ziņas vairs netiek sniegtas līdz laikam, kamēr nav notikušas izmaiņas ganāmpulkā.

Piemērs:

Sadala Bites

Definīcijas skaidrojums:

Medus bites – (*Apis mellifera*) - kuras tur medus un cita veida biškopības produktu ražošanai.

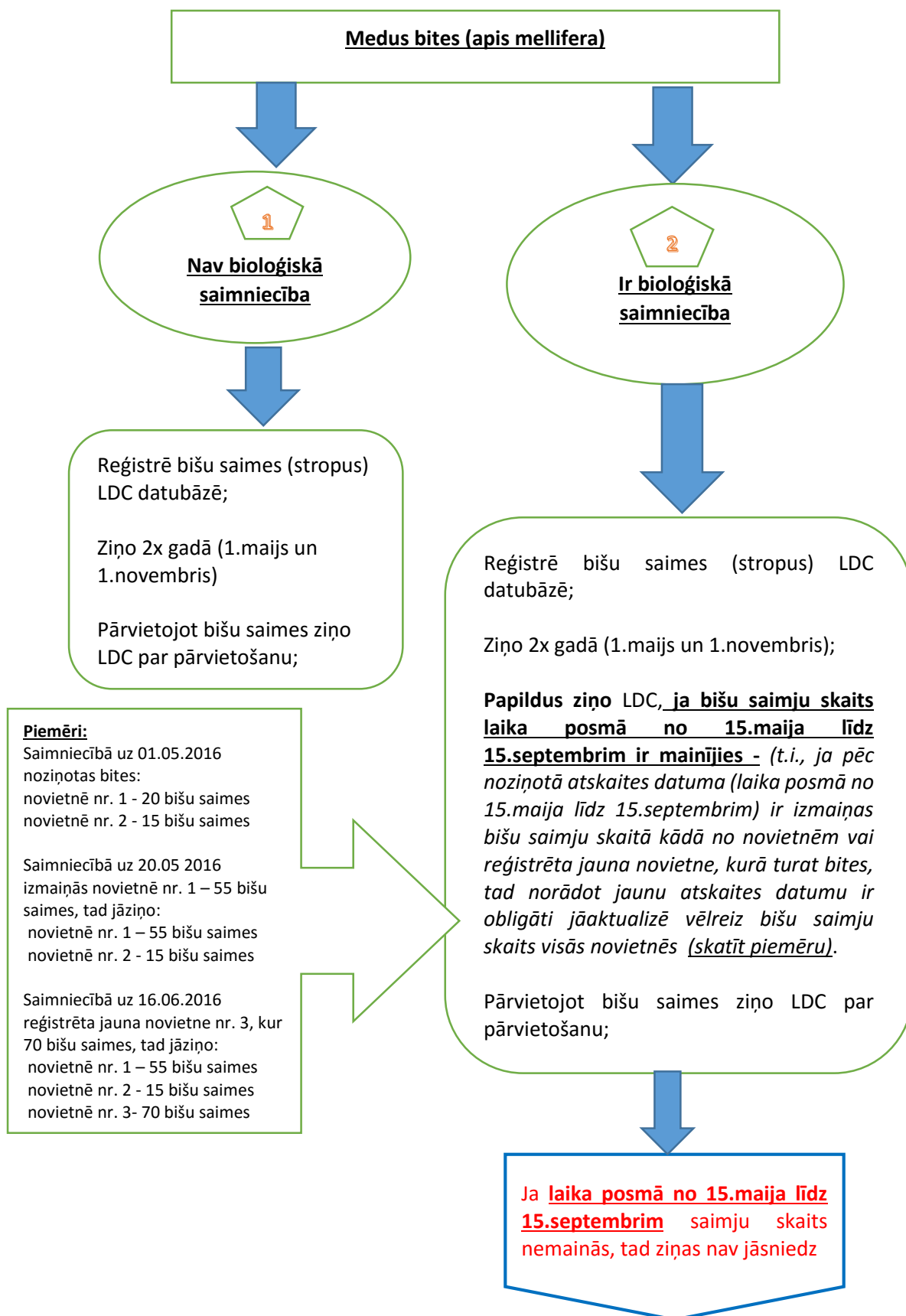
1. Dravas īpašniekam vai turētājam (*neatkarīgi no tā vai vēlās/nevēlās pretendēt uz ES un/vai valsts atbalstiem (t.sk., ja tiek rēķinātas liellopu vienības)*)) ir obligāti jāievēro MK noteikumos Nr.393 noteiktās dzīvnieku reģistrēšanas prasības, t.i.:
  - a. Jāreģistrē ganāmpulks un novietne LDC datubāzē
  - b. Bišu saimju skaitu (stropi) atsevišķi katrā novietnē jāreģistrē LDC datubāzē;
  - c. **2x gadā (uz attiecīgā gada 1.maiju un 1.novembri) LDC jāsniedz informācija par bišu saimju skaitu (pārskats par bišu saimēm).** Dati sniedzami attiecīgā mēneša laikā.
Veidlapa **šeit:**
http://www ldc gov lv/lv/veidlapas/veidlapu_paraugi/ Nr. 8.1;
  - d. jāsniedz ziņas par to pārvietošanu (*pārvietošanas deklarācija vai paziņo LDC elektroniskajā datubāzē pārvietošanu*);
  - e. jāsniedz cita veida informācija, kas noteikta MK noteikumos Nr.393.
2. Ja dravas īpašniekam vai turētājam ir **Bioloģiskā saimniecība**, tad **papildus ir obligāti jāievēro** gan ES normatīvos aktos (Regula Nr.834/2007), gan MK noteikumos Nr.171 noteiktās prasības par bioloģisko ražošanu, t.i.:
  - a. **papildus jāziņo (iesniegts pārskats par bišu saimēm) ja saimniecībā ir izmaiņas bišu saimju skaitā (pārdod vai aiziet bojā) laika posmā no 15.maija līdz 15.septembrim,** jo bioloģisko maksājumu rēķina tikai par šajā periodā uzskaitītām bišu saimēm.

Uzmanību!

Īpaši uzmanīgiem jābūt tiem īpašniekiem, kuriem medus bites ir vairākās novietnēs (vietās, kur tiek, turētas bišu saimes).

Ja pēc paziņotā atskaites datuma ir izmaiņas bišu saimju skaitā kādā no novietnēm, vai reģistrēta jauna novietne, kurā turat bites, tad, **norādot jaunu atskaites datumu, ir obligāti jāaktualizē vēlreiz bišu saimju skaits visās novietnēs.**

Piemērs:

Sadala Savvalas sugas dzīvnieki, kas ierobežotās platībās tiek turēti produkcijas ieguvei, Kažokzvēri un Mājputni

Definīcijas skaidrojums:

“Kažokzvēri (ūdeles, lapsas, polārlapsas, šinšillas, nutrijas u.c.), **Truši, Mājputni** (vistas un gaiļi, broileri, paipalas, zosis, pīles, pērļu vistinās tītari u.c.);

Savvalas sugu dzīvnieki, kas ierobežotās platībās tiek turēti produkcijas ieguvei – (carvidae) - staltbrieži, dambrieži, stirnas u.c. sugu dzīvnieki; un tai skaitā putni: fazāni, strausi u.c.), **tiek uzskatīti par saimniecībā turētiem un/vai audzētiem dzīvniekiem, produkcijas ieguvei.**

Svarīgi!

1. Dzīvnieku īpašniekam vai turētājam (neatkarīgi no tā vai vēlās/nevēlās pretendēt uz ES un/vai valsts atbalstiem (t.sk., ja tiek rēķinātas liellopu vienības)) ir obligāti jāievēro MK noteikumos Nr.393 noteiktās dzīvnieku reģistrēšanas prasības, t.i.:
  - a. Jāreģistrē ganāmpulks un novietne LDC datubāzē;
  - b. **Jāsniedz informācija - pārskats par stāvokli ganāmpulka novietnē 2x gadā (uz 1.janvāri un 1.jūliju). Dati iesniedzami attiecīgā mēneša laikā. Veidlapa šeit: http://www.ldc.gov.lv/lv/veidlapas/veidlapu_paraugi/ Nr. 8.2.**
  - c. jāsniedz ziņas par to pārvietošanu (*pārvietošanas deklarācija vai paziņo LDC elektroniskajā datubāzē pārvietošanu*);
2. pirms katras staltbrieža, dambrieža, stirnas, u.c., dzīvnieka pārvietošanas no vienas novietnes uz citu, kā arī uz kautuvi apzīmē ar krotālijām.
3. Ja dzīvnieku īpašnieks vai turētājs vēlas pretendēt uz ES un/vai valsts atbalstiem (*t.sk., ja tiek rēķinātas liellopu vienības*) tad tam ir jāievēro atbilstošo MK noteikumu noteiktās prasības un **papildus jāsniedz informācija (iesniegts pārskats par stāvokli ganāmpulka novietnē), ja saimniecībā ir izmaiņas dzīvnieku skaitā (pārdod vai aiziet bojā) laika posmā no 15.maija līdz 15.septembrim.**

“savvalas dzīvnieki” ir tikai tie dzīvnieki, kas nav saimniecībā turēti dzīvnieki